

ФАКУЛЬТЕТ РОМАНСЬКОЇ
ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра іспанської і новогрецької філології
та перекладу

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Кафедра	іспанської і новогрецької філології та перекладу
Факультет	романської філології і перекладу
Викладач	ЗАЛЕСНОВА Олена Володимирівна, доцент
Статус дисципліни³	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр⁴	2 курс, 3 семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 годин
Мова викладання	іспанська/українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	<p>Завданнями навчальної дисципліни є ознайомлення студентів із теоретичними та практичними аспектами взаємодії граматичної будови та лексичного складу мови, необхідними для здійснення професійного письмового перекладу, аналіз фразеологічного складу іспанської мови та способів перекладу фразеологізмів з метою формування перекладацьких компетентностей для їхнього подальшого використання у своїй практичній діяльності.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є</p>

¹ Поряд з логотипом КНЛУ рекомендується вставляти логотип факультету.

² Спеціальність / спеціалізація / ОП зазначаються за наявності.

³ Обрати з: а) вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки; б) дисципліна вільного вибору студента; в) дисципліна українознавчого спрямування.

⁴ Крім дисциплін вільного вибору студентів.

	<p>фразеологічні одиниці з національно-специфічними елементами в іспанській мові та їхні українські еквіваленти.</p> <p>Зміст навчальної дисципліни розкривається в одному змістовому модулі, що передбачає вивчення особливостей перекладу фразеологічних одиниць в яких присутні національно-специфічні елементи пов'язані з історичними подіями, випадками, що сталися у повсякденному житті, побутом, звичками та іншими характерними особливостями, притаманними іспанському народу в контексті міжкультурної комунікації.</p>
<p>Мета вивчення дисципліни <i>(Чому це цікаво й потрібно вивчати?)</i></p>	<p>Мета навчальної дисципліни «Переклад іспанських фразеологізмів» є формування у студентів навичок лінгвістичного аналізу, об'єктом якого є дослідження фразеологічного складу іспанської мови, виокремлення одиниць, в яких присутні національно-специфічні елементи та способів їхнього відтворення при перекладі українською мовою в аспекті підготовки фахівців перекладу, здатних використовувати теоретичні знання, практичні вміння й професійні навички як основу для формування власних можливих варіантів дії для забезпечення максимально точного письмового перекладу.</p>
<p>Результати навчання <i>(Чому я навчуся на цій дисципліні?)</i></p>	<p>Знати основні теоретичні положення лінгвістики та перекладознавства, які стосуються дослідження лексико-фразеологічних аспектів перекладу</p> <p>Знати основні способи перетворення лексичних одиниць і граматичних структур вихідного тексту</p> <p>Знати лінгвістичну та екстралінгвістичну специфіку письмового перекладу</p> <p>Вміти перенести значення граматичних структур, лексичних та фразеологічних одиниць МО у МП.</p> <p>Вміти доречно застосовувати при перекладі лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації</p> <p>Вміти аналізувати ТО та розпізнавати його найважливіші елементи, встановлювати значення невідомих лексичних одиниць та передавати їх у ТП з урахуванням правил сполучуваності.</p>
<p>Компетентності⁵ <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i></p>	<p>Вивчення дисципліни сприяє формуванню таких загальних компетентностей:</p> <p>ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p>

⁵ Формуються у термінах знань / умінь / навичок / комунікації / автономності або в описі набутих м'яких навичок.

ЗК 14. *Здатність до здійснення політкоректної та етичної комунікації іноземною мовою з представниками різних соціальних груп та національних культур, усвідомлюючи та поважаючи феномен мультикультурності як важливої ознаки сучасного світу.*

ЗК 16. *Здатність розуміти сутність й соціальну значущість майбутньої професії та прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності.*

Курс спрямований на формування **фахових компетентностей:**

ФК 2. *Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.*

ФК 3. *Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).*

ФК 4. *Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.*

ФК 6. *Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.*

ФК 7. *Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).*

ФК 8. *Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.*

ФК 9. *Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.*

ФК 10. *Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.*

ФК 12. *Здатність до організації ділової комунікації.*

ФК 13. *Здатність сприймати українськомовний та іношомовний (з англійської мови та другої іноземної мови) текст на слух з урахуванням можливих труднощів розуміння усного мовлення (швидкий темп мовлення; фонетичні особливості мовлення, зокрема акценти, притаманні носіям різних варіантів мови, або особам, які не є носіями мови; лексичні та синтаксичні лакуни в повідомленнях тощо) для здійснення усного послідовного перекладу ділових переговорів і конференцій, синхронного перекладу з англійської мови.*

ФК 14. *Знання норм і правил увічливого спілкування в аспекті “чужої” (англомовної) культури, уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з*

	носіями мови, володіти знаннями про мовні реалії у нерозривному зв'язку з фоновими або екстралінгвістичними знаннями з різних історичних, національно-етнічних, соціально-політичних та культурних аспектів життя країн, мова яких вивчається.																
Види занять і їхній розподіл за годинами	3 кредити ЄКТС; 90 годин, у тому числі: лекції – не передбачено семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 годин самостійна робота – 60 годин																
Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;">Змістовний модуль 1</p> <p style="text-align: center;">Лексико-фразеологічні аспекти перекладу</p> <p>Тема 1. Проблеми перекладу етноспецифічних мовних елементів і мовленнєвих одиниць та шляхи їх розв'язання</p> <p>Тема 2. Лексико-фразеологічні аспекти перекладу</p>																
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<p style="text-align: center;">Семестрове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни має таку структуру:</p> <table border="1" data-bbox="788 779 1501 1115"> <thead> <tr> <th>№ з/п</th> <th>Види навчальної діяльності студента</th> <th>Максимальна кількість балів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Аудиторна навчальна робота.</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Самостійна навчальна робота.</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>50</td> </tr> </tbody> </table> <p>Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна та самостійна робота) здійснюється за накопичувальною системою, в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».</p> <p>Контроль виконання аудиторної роботи здійснюється у вигляді опитування в усній формі, яке проводиться на кожному практичному занятті та включає в себе відповідь на теоретичне питання з лекційного курсу та здійснення перекладу запропонованих текстів з іспанської мови на українську і навпаки з тематики, що вивчалась протягом курсу. Завдання самостійної роботи виконуються в письмовій формі. Однією з форм самостійної роботи є виконання індивідуальних завдань з перекладу текстів.</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента</p> <table border="1" data-bbox="772 1839 1517 2143"> <thead> <tr> <th>Кількість балів</th> <th>Зміст критеріїв оцінювання</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">5 «відмінно»</td> <td><i>Зміст відповіді:</i> демонстрація повного розуміння та чітке визначення лінгвістичних термінів, компетентне визначення теоретичних засад та різних підходів до мовних явищ; вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості лінгвістичних концепцій та здатність навести доречні приклади.</td> </tr> </tbody> </table>	№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів	1.	Аудиторна навчальна робота.	25	2.	Самостійна навчальна робота.	25	3.	Модульна контрольна робота	50	Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	5 «відмінно»	<i>Зміст відповіді:</i> демонстрація повного розуміння та чітке визначення лінгвістичних термінів, компетентне визначення теоретичних засад та різних підходів до мовних явищ; вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості лінгвістичних концепцій та здатність навести доречні приклади.
№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів															
1.	Аудиторна навчальна робота.	25															
2.	Самостійна навчальна робота.	25															
3.	Модульна контрольна робота	50															
Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання																
5 «відмінно»	<i>Зміст відповіді:</i> демонстрація повного розуміння та чітке визначення лінгвістичних термінів, компетентне визначення теоретичних засад та різних підходів до мовних явищ; вміння пояснити смислові, структурні, загальні та відмінні особливості лінгвістичних концепцій та здатність навести доречні приклади.																

	<p><i>Форма відповіді:</i> коректна лексико-граматична та інформаційна презентація тексту, вільне володіння лінгвістичною термінологією, зв'язність та логічне послідовне викладення матеріалу з дотриманням семантичних та формальних зв'язків між реченнями.</p> <p>Виконане студентом практичне завдання відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.</p>
4 «добре»	<p>Відповідь повна, зрозуміло викладена, однак містить неповну ілюстрацію понять, невдалі приклади, зайву інформацію. Допускається 3-4 граматичних або лексичних помилки.</p> <p>Виконане студентом практичне завдання відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.</p>
3 «задовільно»	<p>Відповідь є правильною по суті, однак неповною (через відсутність пояснень, прикладів). Допускається 6-8 мовних помилок.</p> <p>Виконане студентом практичне завдання частково не відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.</p>
2 «не задовільно»	<p>Відповідь не відображає суті питання, не містить основних термінів та їх визначень, не проілюстрована доречними прикладами, або витлумачена у спотвореній формі. У відповіді студента присутні більше ніж 9 мовних помилок.</p> <p>Виконане студентом практичне завдання не відповідає вимогам комунікативно орієнтованого навчання і поетапного формування навичок та вмінь.</p>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Модульні контрольні роботи оцінюються в 4-бальній системі «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Оцінка «відмінно» («5») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі практичні завдання, передбачені МКР, виконані в повному обсязі. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні матеріалу. Відповіді є змістовними, логічними та чіткими. Мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично правильним. Допускається до 4-х граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 90% – 100% правильно виконаних завдань.

Оцінка «добре» («4») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на розгляд, викладені у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені МКР навчальні практичні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної

думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні матеріалу. Відповіді у переважній більшості є змістовними, логічними та чіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично коректним (допускається невиконання 1-2 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 75% – 89% правильно виконаних завдань.

Оцінка «задовільно» («3») виставляється студенту, якщо теоретичні питання, винесені на МКР, засвоєні частково, прогалини у знаннях не носять істотного характеру; практичні навички та вміння сформовані недостатньо; більшість завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять істотні помилки, які потребують подальшого усунення. Відповіді є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 3-4 вимог до форми). Допускається до 8 граматичних, лексичних або орфографічних помилок. 50% – 74% правильно виконаних завдань.

Оцінка «незадовільно» («2») виставляється, якщо студент не готовий до МКР, не викладає більшої частини програмного матеріалу, неправильно виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань. Переважна більшість відповідей є незмістовними, нелогічними та нечіткими; мовне оформлення матеріалу є граматично, лексично та стилістично некоректним (допускається невиконання 4-5 вимог до форми). У відповідях студента зафіксовано 12 та більше граматичних, лексичних або орфографічних помилок. Менше 49% правильно виконаних завдань.

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Підсумкове оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового

рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «**зараховано**» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «**зараховано**», а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «**не зараховано**», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «**не зараховано**», оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)

Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні знати базові граматичні поняття іспанської (на рівні A2) та української мов, принцип мовної взаємодії, граматичні явища та їх взаємозв'язок і взаємозалежність, поняття граматичної форми, значення, категорії і їх вираження в іспанській та українській мовах; класифікації частин мови, граматичні категорії в системі морфології. Мати базову лінгвокраїнознавчу обізнаність, знання основ перекладознавства, усвідомлення основних понять загального мовознавства.

Вміти визначати й аналізувати граматичні явища в рамках сучасних мовознавчих концепцій; використовувати лінгвостилістичні поняття при аналізі парадигматичних і синтагматичних відношень, лексичних і граматичних аспектів слів іспанської та української мов; визначати природу синтаксичних відношень, зв'язків, процесів; практично використовувати здобуті теоретичні знання; перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську; аналізувати контекст для прийняття перекладацького рішення.

Володіти навичками користування існуючими словниками та довідниками, самостійно добирати матеріали та користуватися першоджерелами; практично використовувати здобуті теоретичні знання; перекладати з іспанської мови на українську та з української мови на іспанську; аналізувати контекст для прийняття перекладацького рішення.

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Основна:

1. Амеліна, С. М. (2020). *Актуальні проблеми теорії*

	<p><i>і практики сучасного перекладу</i>. К.: Центр учбової літератури</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Верба, Г. Г. & Гетьман, З. О. (2013). <i>Підручник з перекладознавства</i>. Вінниця: Нова книга. 3. Гетьман, З. О., & Орлова, І. С. (2010). <i>Теорія і практика перекладу з іспанської мови на українську</i>. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка. 4. Манакін, В. М. (2012). <i>Мова і міжкультурна комунікація</i>. К.: Академія 5. Guidère, Mathieu. (2020). <i>Introducción a la traductología. Reflexiones en torno a la traducción: pasado, presente y futuro: pasado, presente y futuro</i>. México: Editorial Nun. 6. Zuluaga, A. (1980). <i>Introducción al estudio de las expresiones fijas</i>. Frankfurt: V. Peter Lang. <p style="text-align: center;">Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабенко Є., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>. К.: Центр навчальної літератури 2. Балабаєва, В. Г. (2008). <i>Чим хата багата. Іспанські прислів'я і приказки та їх українські відповідники</i>. Вінниця: Глобус-прес. 3. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кринець О.М. (2008). <i>Фахова українська мова</i>. К.: Центр учбової літератури. 4. Івз Гамбієра, Люк ван Дорслар (2020). <i>Енциклопедія перекладознавства у 4-х томах</i>. Вінниця: Нова книга. 5. Buitrago, A. (2007). <i>Diccionario de dichos y frases hechas</i>. Salamanca: Espasa. 6. Cagnolati, Beatriz E. (2012). <i>La traductología: Miradas para comprender su complejidad</i>. Editorial Universidad Nacional de LA Plata. Sacado de https://memoria.fahce.unlp.edu.ar/libros/pm.26/pm.26.pdf. 7. Рум Anthony (2016). <i>Teorías contemporáneas de la traducción</i>. Tarragona: Intercultural Studies Group. <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <p>https://www.rae.es/ www.cervantes.es/ http://www.elpais.com/ http://www.elmundo.es/ http://biglib.com.ua http://www.elcastellano.org https://www.rincondelvago.com/ https://www.coloquial.es/ http://www.spain.sc/ https://www.spain.info/es/sobre_espanha https://es.wikipedia.org/ https://www.academia.edu/ https://www.educacionyfp.gob.es/reinounido/publicaciones-materiales/material-didactico.html</p>
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p>– семестрове оцінювання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне опитування; 2) здійснення перекладу запропонованих текстів;

	4) виконання індивідуальних завдань з тематики, відведеної на самостійне опрацювання. – підсумкове оцінювання: залік – умови допуску до семестрового заліку: 1) виконання МКР з дисципліни; 2) відпрацювання пропущених занять.
--	---

Затверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 15 від «21» червня 2024 р.

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 8 від «20» березня 2025 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Перезатверджено на засіданні кафедри іспанської і новогрецької філології та перекладу, протокол № 10 від «30» березня 2026 р

Завідувачка кафедри Олена ЗАЛІСНОВА

Примітка: форма силабусу може змінюватися / коригуватися залежно від потреб опису конкретної дисципліни (наприклад, можна вставляти табличний матеріал для опису окремих позицій).